

Wyrok z dnia 19 lutego 2002 r.

II UKN 115/01

Sąd Najwyższy SSN Krystyna Bednarczyk (sprawozdawca), Sędziowie SN:
Beata Gudowska, Maria Tyszel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 lutego 2002 r. sprawy z wniosku Urszuli W. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w Z. o rentę z tytułu niezdolności do pracy, na skutek kasacji wnioskodawczynie od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 21 czerwca 2000 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Decyzją z dnia 16 marca 1999 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych-Oddział w Z. odmówił przyznania wnioskodawczynie Urszuli W. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy wobec zachowania zdolności do wykonywania dotychczasowego zatrudnienia.

Odwołanie wnioskodawczynie od tej decyzji zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach z dnia 23 grudnia 1999 r. [...]. Na podstawie dwóch kolejnych zgodnych ze sobą opinii biegłych lekarzy okulistów Sąd ustalił, że u wnioskodawczynie występuje od dzieciństwa wada wzroku oka prawego powodująca praktyczną jednooczność. W okresie zatrudnienia stan narządu wzroku nie uległ istotnym zmianom. Stan narządu wzroku ogranicza zdolność do wykonywania ciężkiej pracy fizycznej, natomiast wnioskodawczynie może wykonywać lekką pracę nie wymagającą dobrego wzroku. W świetle opinii biegłych Sąd uznał, że wnioskodawczynie nie spełnia warunków określonych w art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.).

Po rozpoznaniu apelacji wnioskodawczynie od tego wyroku Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach wyrokiem z dnia 21 czerwca 2001 r. [...] oddalił apelację. Sąd Apelacyjny uznał za prawidłowe ustalenia Sądu

pierwszej instancji, z których wynika, że wnioskodawczyni jest częściowo niezdolna do pracy jednak niezdolność ta powstała przed podjęciem zatrudnienia. W czasie zatrudnienia nie wystąpiło pogorszenie stanu zdrowia wnioskodawczyni w takim stopniu, aby nie mogła wykonywać dotychczasowej pracy. Wynika to ze zgodnych opinii biegłych stwierdzających, że obecny stan narządu wzroku nie jest przeszkodą do wykonywania pracy sprzątaczką. Dołączona do apelacji opinia biegłego okulisty nie podważa trafności ustaleń, bowiem biegły ten wypowiedział się jedynie co do pogorszenia stanu oka prawego natomiast nie stwierdził niezdolności do wykonywania dotychczasowej pracy fizycznej. Określony w art. 57 ustawy o emeryturach i rentach warunek powstania niezdolności do pracy w okresie zatrudnienia nie został w przypadku wnioskodawczyni spełniony.

Wyrok ten zaskarżyła kasacją wnioskodawczyni i wskazując jako podstawę kasacji naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.) wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Katowicach do ponownego rozpoznania, ewentualnie o zmianę tego wyroku, poprzedzającego go wyroku Sądu pierwszej instancji oraz decyzji organu rentowego przez przyznanie wnioskodawczyni prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu kasacji podniosła, że Sąd Apelacyjny nie uwzględnił oczywistego faktu, jakim jest pogorszenie w czasie zatrudnienia stanu oka prawego, a pogorszenie to oznacza, że wnioskodawczyni utraciła zdolność do pracy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 393¹¹ KPC Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawę w granicach kasacji wyznaczonych przez przytoczone w niej podstawy. Jeżeli kasacja oparta jest na podstawie naruszenia prawa materialnego kontroli kasacyjnej podlega prawidłowość wykładni i zastosowania prawa w odniesieniu do stanu faktycznego ustalonego w zaskarżonym wyroku. Z ustaleń tych wynika, że wnioskodawczyni rozpoczynając zatrudnienie była częściowo niezdolna do pracy, gdyż ze względu na zmiany chorobowe oka prawego uniemożliwiający widzenie występowała u niej praktyczna jednoznaczność. Zdolność wnioskodawczyni do wykonywania zatrudnienia ograniczała się do możliwości wykonywania niezbyt ciężkiej pracy fizycznej nie wymagającej dobre-

go wzroku. Pogłębienie się zmian chorobowych w obrębie oka prawego nie zmieniło faktu praktycznej jednoocznosci wnioskodawczynie istniejącej przed podjęciem zatrudnienia.

Oceniając ten stan faktyczny pod kątem spełnienia warunków określonych w art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.), od których uzależnione jest prawo do renty, Sąd Apelacyjny słusznie uznał, że wnioskodawczynie spełnia warunek niezdolności do pracy określony w punkcie 1) tego przepisu, nie spełnia natomiast warunku powstania tej niezdolności w okresach wymienionych w punkcie 3) - w przypadku wnioskodawczynie w okresie zatrudnienia. Wykładnia tego przepisu jest prawidłowa, gdyż została dokonana w kontekście definicji częściowej niezdolności do pracy zawartej w art. 12 powołanej ustawy. Stanowi on, że częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Dla spełnienia warunku określonego w art. 57 pkt 3 przez osobę częściowo niezdolną do pracy przed podjęciem zatrudnienia i wykonywaniem pracą odpowiednią do jej możliwości zdrowotnych wymagane jest pogorszenie stanu zdrowia w stopniu uniemożliwiającym wykonywanie pracy w dotychczasowym ograniczonym zakresie. Jeżeli nie nastąpiła istotna zmiana w stosunku do stanu istniejącego przed podjęciem zatrudnienia omawiany warunek nie jest spełniony. Nie spełnia więc tego warunku wnioskodawczynie, która przed podjęciem zatrudnienia widziała tylko na jedno oko i stan ten nie uległ zmianie.

Zarzut naruszenia prawa materialnego okazał się nieuzasadniony i z tych przyczyn Sąd Najwyższy w oparciu o przepis art. 393¹² KPC oddalił kasację jako pozbawioną usprawiedliwionych podstaw.

=====